

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

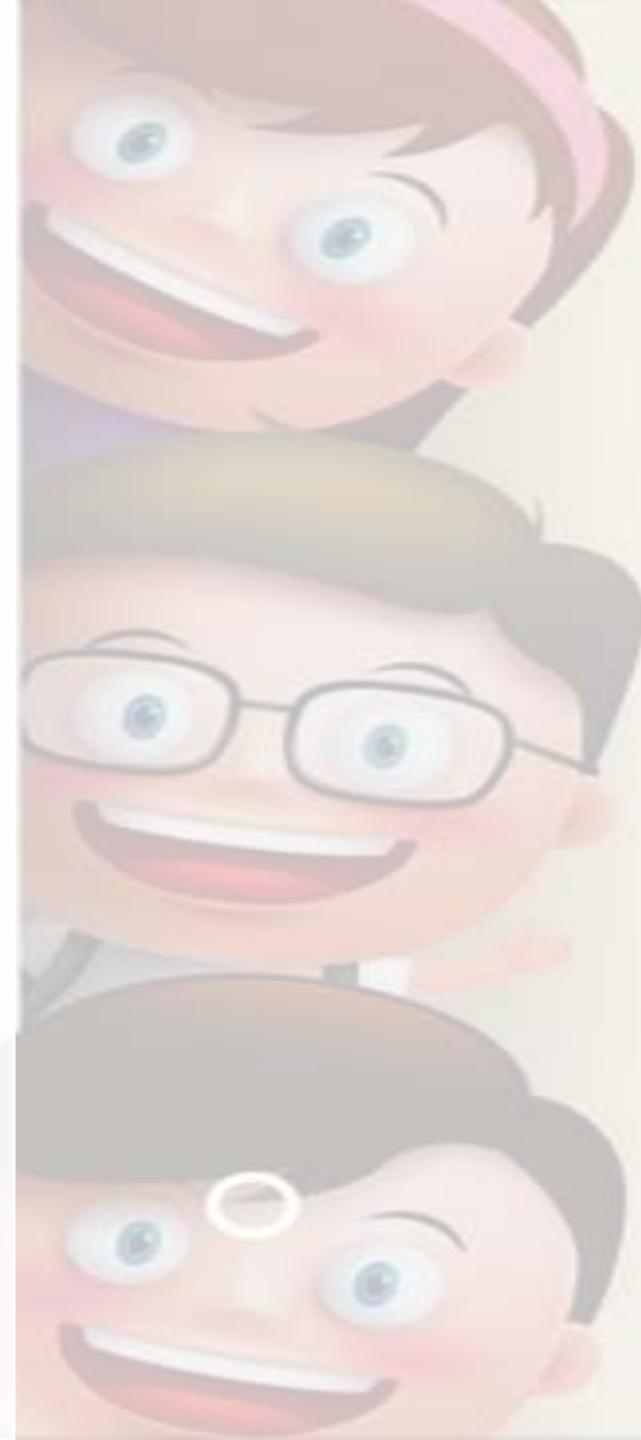
به نام خدا

ملاحظات بهداشتی در بازگشایی مدارس

Masud Yunesian

Professor of Epidemiology, TUMS

 Masud_yunesian

WELCOME
BACK
-TO-
SCHOOL

ضمن تشکر از دوست و همکارم، آقای دکتر منوچهر کرمی، ۵ اسلاید بعدی رو از ایشون عاریت گرفتم

نظام مراقبت مبتنی بر مدارس کووید-۱۹

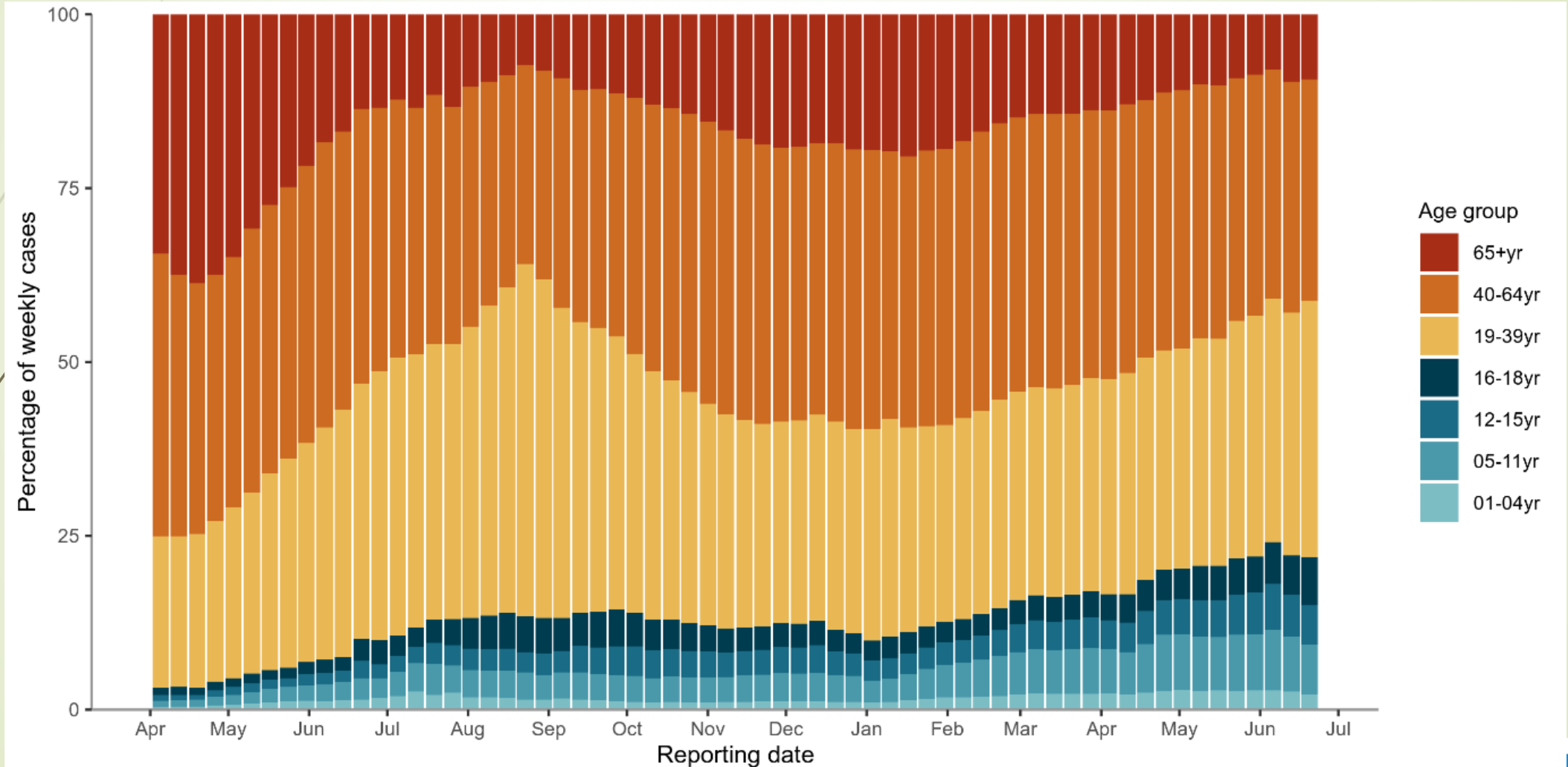
منوچهر کرمی

گروه اپیدمیولوژی - دانشکده بهداشت و ایمنی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی شهید بهشتی

تغییر نسبت (سهم) کودکان و نوجوانان در اروپا طی زمان

Source: TESSy COVID-19 data submitted by Austria, Croatia, Cyprus, Czechia, Denmark, Finland, Germany, Italy, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Slovakia and Sweden

European Centre for Disease Prevention and Control

- In the context of circulating SARS-CoV-2 variants, including **Delta**, and given that children will be the largest **unvaccinated** population group in the EU/EEA by autumn 2021.
- It is important **to ensure that appropriate in-school mitigation measures** are in place and to have a high level of preparedness in the educational system so as to minimise the likelihood of SARS-CoV-2 transmission among students and staff.

Reference: European Centre for Disease Prevention and Control. COVID-19 in children and the role of school settings in transmission - second update. 8 July 2021. Stockholm: ECDC; 2021.

Recent trends in cases and hospitalizations among school-aged children: USA

- ▶ The relative increase in COVID-19 cases among children may simply reflect **how a nationwide surge** in cases is **impacting the least-vaccinated segment of the population**. There are 50million Americans (14.4% of the total population) under age 12 who are not yet eligible to be vaccinated.
- ▶ In a recent article, anecdotally, doctors are reporting that some children are appearing at hospitals sicker and deteriorating faster than at earlier points in the pandemic. However, we still do not have robust scientific evidence that **Delta is causing more severe illness in children or adolescents specifically**.

Recommendation

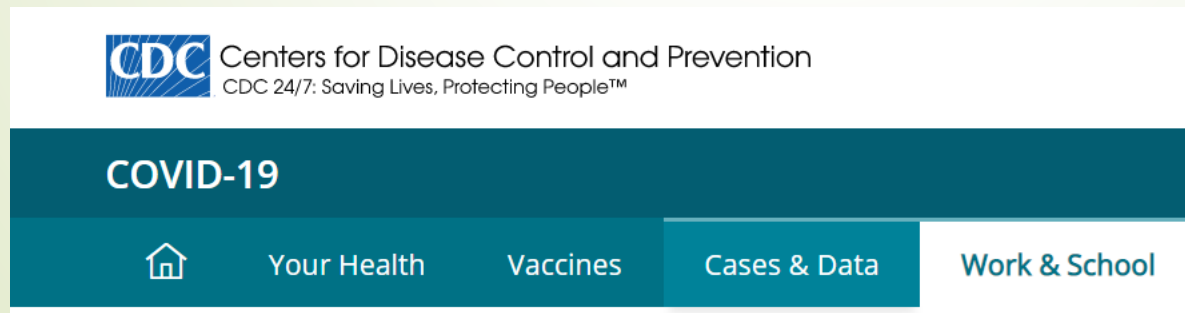
- A key step towards protecting in-person learning is **to control community transmission** because **high community case rates are linked to an increased risk of transmission and outbreaks in schools.**
- **Increasing vaccination coverage** among all eligible persons is the most effective way to lower community transmission.
- While working to increase vaccination coverage, communities with high rates of transmission can **implement public health and social measures shown to reduce transmission**, such as masking, physical distancing, and avoiding large in-person gatherings.
- In all communities, we must implement and consistently **practice layered mitigation measures** in schools in order to protect students and staff from COVID-19.

Guidance for COVID-19 Prevention in K-12 Schools

Given new evidence on the B.1.617.2 (Delta) variant, CDC has updated the [guidance for fully vaccinated people](#).

- **CDC recommends universal indoor masking for all teachers, staff, students, and visitors to K-12 schools, regardless of vaccination status.**
- **Children should return to full-time in-person learning in the fall with layered prevention strategies in place.**

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

unicef
for every child

THE WORLD BANK

World Food
Programme

UNHCR
The UN Refugee Agency

© UNICEF/UN062313/Batbaatar

Framework for reopening schools

ملاحظات اساسی

- ▶ تعطیلی مدارس در پاسخ به پاندمی اخیر، آسیب غیرمترقبه بزرگی به آموزش و سلامت دانش آموزان وارد کرد.
- ▶ آموزش کودکان، بخصوص گروه های در معرض خطر بیشتر، باید به عنوان یک اولویت اساسی در همه جوامع مطرح شود.
- ▶ شواهد کافی برای بررسی تأثیر مدارس (و در نتیجه بسته شدن آنها) بر انتقال کووید وجود ندارد.
- ▶ در عین حال، اثرات نامطلوب بسته شدن مدارس روی امنیت، سلامت و آموزش کودکان به خوبی مستند شده است.
- ▶ تأثیرات دراز مدت تعطیلی مدارس:
 - نابرابری، اثرات نامطلوب بر سلامت آینده، کاهش انسجام اجتماعی
- ▶ مدارس در بستر جامعه فعالیت می کنند، و در بسیاری از جوامع اطلاعات ما در خصوص شیوع و انتقال ویروس در جامعه ناقص است.

ملاحظات اساسی - ادامه

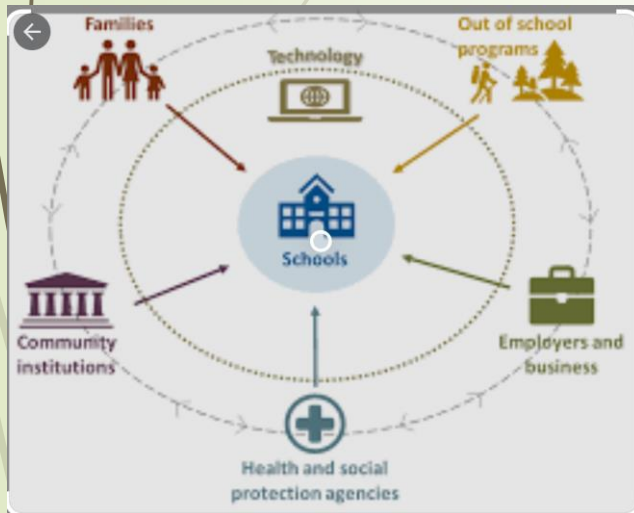
- هرچه کودکان مدت طولانی تری از مدرسه دور باشند، شانس برگشت آن ها کمتر می شود.
- کودکان مناطق محروم، ۵ بار شانس بیشتری دارند که از آموزش های ابتدایی محروم بمانند.
- دوری از مدارس شانس کودک آزاری، کودک همسری و انواع خشونت ها علیه کودکان را نیز افزایش می دهد.
- خدماتی از قبیل واکسیناسیون، تغذیه و ... نیز ممکن است در صورت بسته شدن مدارس مختل شود.
- همه این عوارض در کودکانی که در شرایط به حاشیه رانده زندگی می کنند به مراتب بیشتر است.
- همه اقداماتی که برای باز شدن ایمن مدارس انجام می شود باید همگام با اقدامات عمومی کشور در راستای مقابله با کووید باشد...

زمان مناسب برای بازگشایی

بازگشایی باید با رعایت کلیه جوانب مرتبط با کودک و نیز کل جامعه صورت پذیرد: آموزش، سلامت عمومی و عوامل اجتماعی-اقتصادی

کلیه ذینفعان باید در فرایند تصمیم گیری مشارکت فعال داده شوند. پیمایش های سریع روی مسئولین مدارس، رهبران محلی، دانش آموزان، معلمان و اولیای دانش آموزان می تواند به تعامل مناسب و تطابق با شرایط کمک کند تا تصمیم بگیرند:

تحت چه شرایطی هر دو مولفه **سلامت عمومی و عوامل اجتماعی-اقتصادی** در آموزش به بهترین نحو در نظر گرفته می شوند.

عوامل مهم تر تصمیم گیری که از پیمایش ها به دست می آید

- چقدر ضرورت دارد آموزش چهره به چهره داشته باشیم (مهارت های بنیادی)
- آموزش از راه دور با کیفیت مناسب تا چه حد فراهم است؟
- تا کی می توانیم آموزش مجازی با کیفیت مناسب را ادامه بدهیم (با حفظ اهداف آموزشی)
- تا چه حد می توان دانش آموزان را از مخاطرات فضای مجازی محافظت کرد؟
- آموزش مجازی تا چه حد ارتقا بین مقاطع را تحت تاثیر قرار داده است؟
- معلمان و مسئولین مدارس تا چه حد آمادگی برای اجرای اقدامات ضروری، برای مثال، پیشگیری از عفونت (فاصله فیزیکی، ماسک، شستن دست ها و...) را دارند؟
- تا چه حد دانش آموزانی که به مدارس نمی آیند در معرض مخاطرات (کودک آزاری و ...) قرار دارند؟
- آیا بسته شدن مدارس، سایر خدمات نظیر واکسیناسیون و تغذیه کودک را هم تحت تاثیر قرار داده است؟
- عدم حضور در مدارس چه تأثیرات اجتماعی، اقتصادی و سلامتی روی دانش آموزان داشته است؟
- میزان مواجهه بین دانش آموزان و جمعیت پرخطر (نظیر سالمندان) در جامعه چقدر است؟
- ایاب و ذهاب دانش آموزان چگونه مدیریت می شود؟
- جنبه های اپیدمیولوژیک بیماری و میزان رعایت پروتکل ها در جامعه چطور است؟

۶ بعد کلیدی بر اساس توصیه UNICEF

زمینه سازی و تطبیق (Contextualization and adaptation)

- تراکم جمعیت
- محدودیت دسترسی به آب
- کشمکش و جنگ های محلی
- ...
- محدودیت منابع مالی
- اهداف آموزشی

Enabling environment

۱. ملاحظات سیاسی

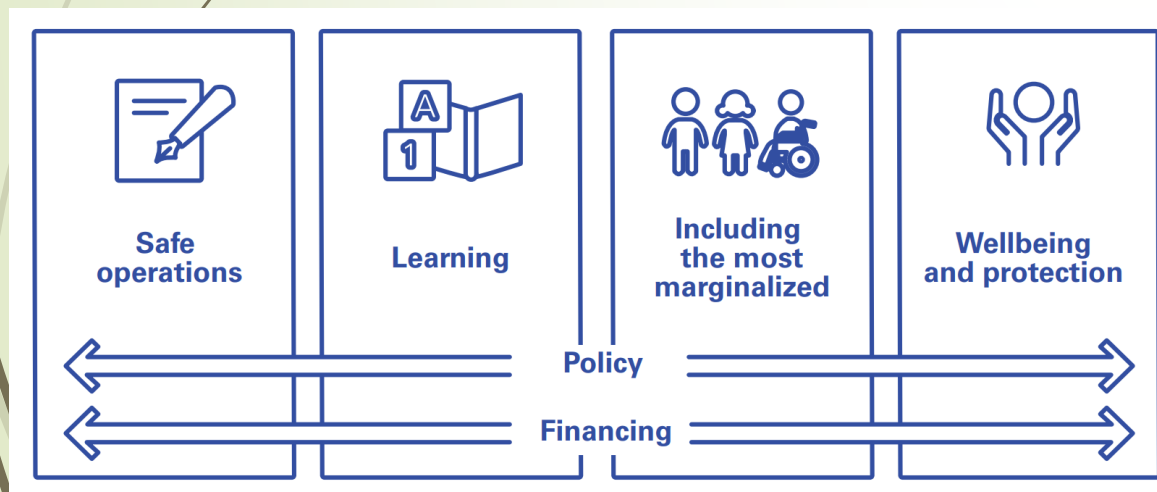
۲. تأمین مالی

۳. عملیات ایمن

۴. آموزش مناسب

۵. توجه به جنبه های سلامت

۶. توجه به گروه های آسیب پذیر

سایر عوامل مهم

زمینه سازی و تطبیق (Contextualization and adaptation) ➤

- تراکم جمعیت
- محدودیت دسترسی به آب
- کشمکش و جنگ های محلی
- ...

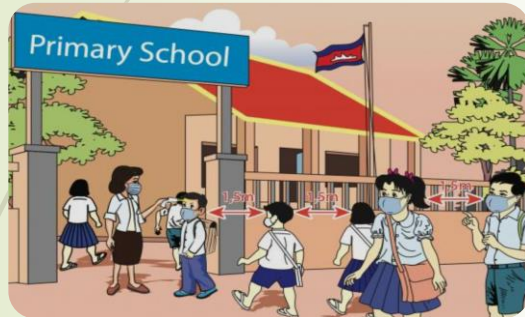
محدودیت منابع مالی ➤

اهداف آموزشی ➤

اقدامات	مراحل		
	قبل از بازگشایی	حین بازگشایی	در زمان فعالیت مدارس
عملیات ایمن	۱	۲	۳
آموزش مناسب	۴	۵	۶
توجه به جنبه های سلامت	۷	۸	۹
توجه به گروه های آسیب پذیر	۱۰	۱۱	۱۲

۱- عملیات ایمن قبل از بازگشایی

➤ راهنماهای محلی برای پارامترهای دخیل در تصمیم گیری؛ این راهنماها پیشرونده بوده و از مکان هایی با کمترین خطر انتقال شروع شود

➤ بازگشایی ها می تواند مرحله بندی شده باشد: برای مثال:

- ابتدا روزهای معدودی در هفته
- ابتدا روی پایه ها یا مقاطع خاصی انجام شود

➤ باید در ساینستگذاری های ملی، جایی برای تصمیم گیری های فروملی نیز دیده شود

➤ تدوین راهنماهای شفاف و با درک آسان برای: فاصله گذاری فیزیکی، ورود و خروج زمان بندی شده به کلاسها، زمان بندی زمان تغذیه، انتقال کلاس ها به محل های روباز موقت، شیفتی کردن کلاس ها (برای کاهش تراکم)، ...

۱- عملیات ایمن قبل از بازگشایی - ادامه

- ▶ تدوین راهنماهای مفصل بهداشتی: شستن دستها، بهداشت تنفسی، ماسک، شستشوی سرویس بهداشتی، آماده سازی و گرم کردن غذا
- ▶ سیاست های مقتضی برای محافظت از کارکنان، معلمان و دانش آموزان در معرض خطر:
 - پوشش مناسب برای معلمینی که به دلیل ناخوشی مجبور به حضور در منزل هستند
 - تمهیدات لازم برای آموزش مجازی دانش آموزان بیمار
- ▶ تأمین منابع مالی مورد نیاز برای بهبود دسترسی به آب، بهداشت و جنبه های بهسازی
- ▶ توجه کافی به امکان استفاده از محیط مدارس در مواقع بحران کووید (خوابگاه، محلی برای واکسیناسیون جامعه، محل قرنطینه افراد تماس یافته، . . .)

۲- آموزش مناسب قبل از بازگشایی

➤ فراهم سازی تجهیزات و آموزش لازم معلمان و مسئولین مدارس در خصوص آموزش از راه دور در زمان تعطیلی مدارس:

- گروه های همتایان (دانش آموزی)
- برنامه های مبتنی بر گوشی همراه
- امکانات و منابع لازم برای تماس با اولیای دانش آموزان

➤ اطمینان از دسترسی پناهندگان و جمعیت آسیب پذیر به امکانات آموزش از راه دور

➤ تعدیل تقویم آموزشی بر مبنای شرایط جامعه و سناریوهای بهداشتی کووید، در صورت نیاز

➤ توجه کافی به مدارس غیر دولتی از جهت فراهم آوری منابع و امکانات مورد نیاز

۳- توجه به جنبه های سلامت قبل از بازگشایی

اطمینان از:

- پرداخت به موقع حقوق و مزایای معلمان
- توجه ویژه به معلمان حق التدریس
- ✓ به منظور پیشگیری از ریزش معلمان و حفظ سلامت آن ها

۴- توجه به جمعیت های آسیب پذیر قبل از بازگشایی

- تهیه مستقیم منابع مالی برای مدارس مناطقی که از بحران ها آسیب دیده اند
- اتخاذ تصمیماتی خاص به منظور بازگشایی مدارس برای گروه های آسیب پذیر:
 - کودکانی که قبلاً ترک تحصیل کرده اند
 - مهاجرین و اقلیت ها
- تأمین راهنماها به زبان های مناسب برای این جمعیت ها و اطمینان از دسترسی مناسب آن ها به این راهنماها
- اتخاذ تدابیری برای کاهش مخاطرات کودکان فوق در زمان دوری از مدارس:
 - مشارکت اجتماعی و تسهیل ارجاع

۵- عملیات ایمن حین بازگشایی

- ▶ تقویت مکانیسم های تعاملی و هماهنگی با جوامع، اولیا و دانش آموزان
- ▶ پایش فرایند بازگشایی مدارس به منظور اطمینان از صحت اقداماتی نظیر زمان بندی ها و محروم نماندن جمعیت های آسیب پذیر
- ▶ اقدامات لازم به منظور اطمینان از دسترسی همه مدارس به آب سالم و کافی، مواد شوینده و سایر ملزومات بهداشتی
- ▶ آموزش فاصله گذاری فیزیکی و اقدامات بهداشتی به معلمان و مسئولین مدارس و تهیه وسایل محافظتی لازم برای خدمه مدارس
- ▶ تهیه راهنماهای واضح برای مدیران مدارس به منظور پایش سلامت دانش آموزان و معلمان
- ▶ تأمین فضای مناسب برای جداسازی موقت معلمان و دانش آموزان بیمار، بدون انگ زایی
- ▶ فرایند های فوق به درستی با دانش آموزان، معلمان و اولیا به اشتراک گذاشته شود.
- ▶ توصیه به خانه ماندن در صورت احساس ناخوشی، بدون نیاز به مقررات دست و پاگیر یا مواخذه
- ▶ تشویق اقدامات بهداشتی در همه سطوح و همه کارکنان، با تأکید بر بهداشت دست و بهداشت تنفسی

To be honest, I'm more worried about catching OCD.

PFFFT!

BEEP!

BEEP!

CLICK!

PFFFT!

۶- آموزش مناسب حین بازگشایی

- بازنگری سیاست های پذیرش و حذف مقررات دست و پاگیر در مدارس با هدف بسط آموزش همگانی
- تعبیه یا به روز رسانی استانداردهای آموزشی و تأیید رسمی این استاندارد ها برای شیوه های الکتروناتو آموزشی
- تجهیز معلمان به ابزارها و توانمندی های لازم برای رهیافت به هر دو دسته:
 - نیازهای آموزشی
 - نیازهای روانی-اجتماعی
- آموزش معلمان برای مدیریت مناسب تغییرات رفتاری و شناختی وابسته به سن در دانش آموزان
- تعبیه برنامه های جبرانی در سطح وسیع به منظور جبران عقب افتادگی های آموزشی و پیشگیری از تشدید بی عدالتی آموزشی متعاقب تعطیلی مدارس
- برنامه های موازی برای تحت پوشش قرار دادن دانش آموزانی که قبلاً ترک تحصیل کرده بودند

۷- توجه به جنبه های سلامت حین بازگشایی

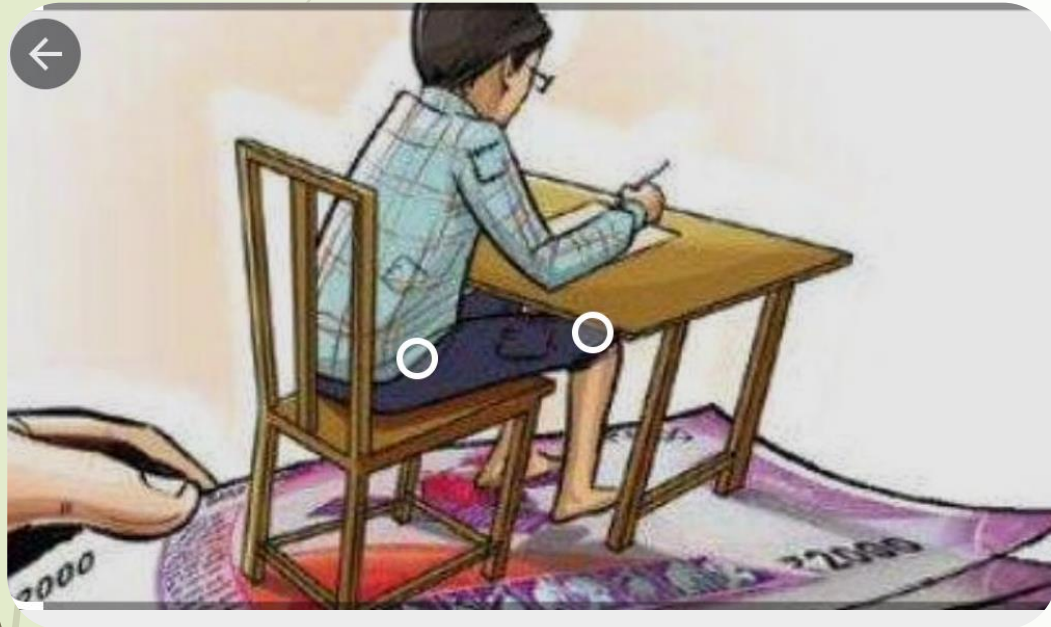
➤ افزایش حمایت های روانی و روانی-اجتماعی به منظور مدیریت انگ و تبعیض و افزایش توانمندی دانش آموزان و والدین آنها در مقابله با شرایط ناپایدار حین پاندمی

➤ ارزیابی خطر (سن بالا و بیماری های زمینه ای) معلمان و کارکنان و سپس بازگشت تدریجی و زمان بندی شده این گروه ها به مدارس

➤ ارائه منظم خدمات اساسی که قبلاً در مدرسه ارائه می شد را مجدداً از سر بگیرید.

۸- توجه به گروه های آسیب پذیر حین بازگشایی

- بخشیدن شهریه و سایر هزینه های مدرسه (لباس، سرویس و غیره) در صورت امکان
- حذف سایر موانع برای حضور حداکثری این قشر در مدرسه
- اتخاذ تدابیر اختصاصی برای بازگرداندن دختران به مدرسه (از طریق مشارکت اجتماعی)

۹- عملیات ایمن بعد از بازگشایی

- مدل تصمیم گیری برای بستن مجدد، و بازگشایی بعدی مدارس در صورت عود مجدد بیماری در جامعه تهیه کنید.
- روی تغییر رفتار به منظور افزایش شدت و فراوانی فعالیت های گندزدایی، شستشو و نیز بهبود شرایط دفع پسماند تأکید کنید.
- کودکان و پرسنل را به رعایت بهداشت دست تشویق کنید.
- در صورتی که مقامات بهداشتی محلی توصیه به استفاده از ماسک جراحی کردند، آن را تشویق و تسهیل کنید.
- اطلاعات مرتبط با بهداشت باید به طور وسیع و با زبانی کودکانه در دسترس همگان باشد، از جمله در دسترس اقلیت های زبانی.

۱۰- آموزش مناسب بعد از بازگشایی

➤ سرمایه گذاری روی آموزش از راه دور را افزایش دهید تا:

- در صورت بسته شدن مجدد به دلیل شعله ور شدن بیماری قابل استفاده باشد،
- آموزش و یادگیری در صورت تداوم تعطیلی را تقویت کنید،
- بتوانید از مزایای آموزش تکمیلی یا متناوب از راه دور بهره مند گردید.

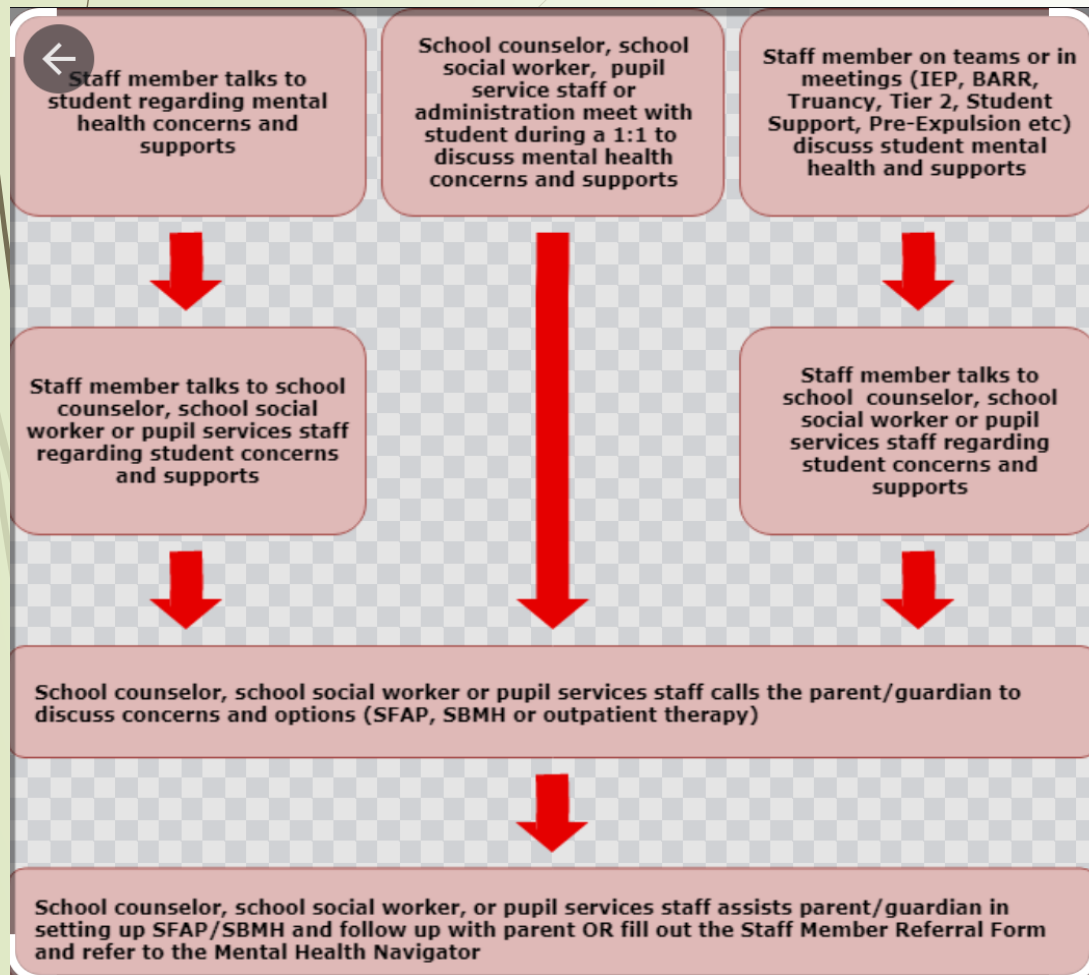
➤ منابع لازم برای آموزش و ظرفیت سازی معلمان را فراهم کنید.

➤ امتحانات غیر ضروری را حذف کنید تا بتوانید منابع را برای برگزاری معتبر، قابل اعتمادتر و عادلانه تر امتحانات ضروری، از قبیل تغییر مقطع و امتحانات ورود به دانشگاه سوق دهید.

➤ در صورت امکان، ارتقای دسته جمعی دانش آموزان و ارزیابی سطح فراگیری آن ها را مدنظر داشته باشید.

➤ از روش های نوآورانه حمایتی معلمان بهره ببرید. این روش ها را در آموزش های ضمن خدمت نهادینه کنید.

۱۱- توجه به جنبه های سلامت بعد از بازگشایی

اطلاعات شفاف، دقیق و خلاصه شده در خصوص کووید را به اشتراک بگذارید.

پیام هایی مانند ترس و اضطراب را عادی سازی کنید و راهبردهای خودمراقبتی را نه تنها برای دانش آموزان که برای خانواده ها فراهم کنید.

سیستم ارجاع بیماران را بخصوص در موارد بیماری شدید مرور و در صورت لزوم به روز رسانی کنید.

اگر خدمات مورد نیاز، در سطح مدرسه در دسترس نیست، حتما از ارجاع به سطوح بعدی استفاده کنید.

۱۲- توجه به گروه های آسیب پذیر بعد از بازگشایی

- حمایت های مادی را در جهت رفع نیازهای جدید، بخصوص در گروه های آسیب پذیر اولویت بندی کنید (یک راه، حذف تعدیل بودجه بر حسب عملکرد است)
- اطمینان حاصل کنید که کودکان دچار معلولیت، به بسترها و مواد آموزشی، اطلاعات، خدمات و تجهیزات دسترسی داشته باشند.
- اطلاعات و تعاملات بهداشت عمومی باید به فرمت های مختلف (شامل فرمت مناسب برای کودکان دارای معلولیت بینایی و شنوایی) فراهم باشد.
- اطمینان حاصل کنید که آب و لوازم بهداشتی در دسترس باشد.
- برنامه ریزی کنید تا در صورت بسته شدن مجدد مدارس، خدمات کمکی تداوم داشته باشد.

منابع

لطفا به این کلیپ ۵ دقیقه ای از سازمان
جهانی بهداشت توجه بفرمایید

منابع

- ▶ **Framework for Reopening Schools, From UNESCO, UNICEF, the World Bank, the World Food Programme and UNHCR:**
<https://www.unicef.org/documents/framework-for-reopening-schools>
- ▶ **Episode #55 - COVID-19: Keeping schools safe, World Health Organization:**
<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/media-resources/science-in-5/episode-55---keeping-schools-safe>
- ▶ **Guidance for COVID-19 Prevention in K-12 Schools:**
<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/schools-childcare/k-12-guidance.html>

از توجه شما سپاسگزارم

 Masud_yunesian